

nansminister. Hvad der videre vil ske, er ganske overladt til kommende Finansministre og Rigsdage i Forening at afgøre. Men dernæst, hvilken Aktiverhvervelse er der Tale om? Derom har Finansministeren i Grunden kun angivet, at det er de Aktiver, som ere opførte paa den nye § 27, men det forekommer mig ikke at være rigtigt i og for sig at sige, at der til alle de Aktiverhvervelser, som vi opføre paa denne Paragraf, skal svare en vis Del af Statslaanet. Paa denne Paragraf opføres saadanne Aktiverhvervelser som rullende Materiel til Statsbanerne, og efter hele den Maade, hvorpaa vort Budget opføres, tror jeg, det ikke er heldigt at lade saadanne Erhvervelser delvis blive dækkede ved Statslaan. Udgifterne dertil bør afholdes af Driften eller de løbende Indtægter. Overhovedet tror jeg, man hellere som hidtil maa gøre sig klart, hvilke Aktiverhvervelser der forestaar, og til disse bestemte Aktiverhvervelser udfærdige en Lov om Optagelse af Statslaan. De Love, som den højtærede Finansminister har henvist til i sin Tale ved Finanslovsforlagets første Behandling, ere saadanne Love, som bevilge visse Summer til visse Formaal og sige, at disse Summer kunne dækkes ved Udstedelse af Statsobligationer. Hvis den højtærede Finansminister vilde sige: I den kommende Tid forestaar der en stor Række Udgifter til saadanne Aktiverhvervelser, vi have endnu tilbage af de Beløb, som bevilgedes i Aarene omkring 1908 til Statsbaneanlæg, Havneanlæg og Privatbaneanlæg ca. 40 Mill. Kr., og dette Beløb eller en Del deraf, mener jeg, bør dækkes ved Statslaan, og hvis saa Finansministeren vilde søge Rigsdagens Tilslutning til en saadan Statslaanslov, vilde jeg, og jeg tror alle mine Partifæller, stille os særdeles velvilligt her overfor. Thi det er ganske rigtigt, saadanne store Statsaktiverhvervelser vil det ikke være rigtigt at dække af de løbende Indtægter, navnlig ikke, naar disse skulle tilvejrbringes ved Skatteudskrivninger.

Hvorfor den højtærede Finansminister vil gaa denne særegne Vej at etablere en fast Forretning med Udstedelse og Salg af Obligationer, er mig ikke klart. Der er ikke angivet nogen som helst Begrundelse af, at en saadan Ordning vilde være at foretrække for den hævdvundne Ordning, som giver Rigsdagen fuldstændig Lejlighed til ved hver enkelt Anledning at veje Formaalet, Beløbet og Midlernes Tilvejebringelse i Forhold til hverandre og derefter træffe Bestemmelse om at søge Statslaan. Et saa-

dant Laan, som jeg nævnede til at tilvejebringe Midlerne til disse store Aktiverhvervelser, som forestaa — og for hvilke vi ogsaa tidligere have søgt Dækning ved Statslaan — kunde selvfølgelig godt søges tilvejebragte i Indlandet paa samme Maade, som man tidligere har søgt at faa saadanne Obligationer afhændede i Indlandet, uden at bruge denne særegne Form.

Spørgsmaalet er naturligvis, som det allerede er stillet af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), om der er Udsigt til, at Finansministeren vil kunne faa disse Midler fra Indlandet. Den højtærede Finansminister sagde ved Finanslovsforlagets Forelæggelse, at han havde Aftaler med store Pengeinstitutter, som lovede godt i saa Henseende, og det er særdeles heldigt. De Erfaringer, man har fra tidligere Tider med Hensyn til Afsættelsen af indenlandske Obligationer, have ikke været gunstige. I alt Fald have vi ikke nogen Erfaring for, at de have kunnet afsættes. Af de Obligationer, som bleve udstedte i Anledning af Jernbaneloven af 1894, er der, saa vidt jeg har kunnet se, ikke solgt for mere end henvend 3 Mill. Kr. Finansministeren kan maaske oplyse, om dette Tal er rigtigt. Af de Obligationer, der bleve udstedte i Anledning af Loven om Jord til Landarbejdere, har der kun i nogle ganske enkelte Aar kunnet sælges nogle. De ere ofte blevne opførte paa Budgettet som Salgsgenstande og som forventet Indtægt, men naar Regnskabet er kommet, har det meget hyppigt, ja hyppigst vist et Nultegn. Erfaringerne tyde altsaa ikke stærkt paa disse Obligationers Sælgelighed, og jeg kan ikke se, at den nye Form, som Finansministeren her foreslaar, giver nogen Udsigt til Fremgang.

Endelig hvad det store nationaløkonomiske Formaal angaar, at flytte vor Gæld fra Udlandet til Indlandet, skal jeg bemærke, at jeg ikke tror, man i nogen Henseende opnaar saadant ved at foreslaa at optage Laan i Indlandet i Stedet for i Udlandet. Formaalet er selvfølgelig godt, men kan kun opnaas derved, at der bliver større Kapitaler i Danmark til Anvendelse, og i saa Henseende ere de Tegn, som foreligge i Sparekassernes Beretninger for de senere Aar, ikke ugunstige. I de sidste Aar er der en stigende Opsamling af Midler i de danske Sparekasser, men hvis der ikke er en saadan Stigning af Kapitalen, vil den Omstændighed, at der kommer en ny Art Obligationer paa Markedet, ikke betyde andet, end at Publikum, hvis disse vinde Behag hos det, undlader at købe andre